

Handläggare

Jevgenija Palin
08-508 26 209

Till

Trafiknämnden
2024-12-12

Gångåtgärder på Krällingegränd och Spånga Kyrkväg i Tensta. Genomförandebeslut

Förslag till beslut

- Trafiknämnden godkänner förslag till genomförande av projekt Gångåtgärder på Krällingegränd och Spånga Kyrkväg i Tensta till en investeringsutgift om 10 mnkr.
- Trafiknämnden ger kontoret i uppdrag att genomföra upphandlingar samt teckna avtal inom ramen för föreliggande genomförandebeslut.

Gunilla Glantz
Förvaltningschef

Sara Bergendorff
Avdelningschef

Jenny Carlsson
Enhetschef

Sammanfattning

Krällingegränd och delar av Spånga Kyrkväg ligger i Tensta söder om Järvafältet.

Det finns få anslutningar för oskyddade trafikanter till Järvafältet söderifrån, vilket gör att det är av stor vikt att gångstråket längs med Krällingegränd och Spånga Kyrkväg förstärks med nya gångbanor. Projektet är särskilt viktigt eftersom det är en länk mellan kollektivtrafiken och det nya badet på Järvafältet, via den så kallade Järvaporten.

Förslaget innebär att nya gångbanor anläggs på södra sidan av Krällingegränd öster om korsningen med Spånga Kyrkväg och på Spånga Kyrkväg på västra sidan norr om korsningen. Korsningen Krällingegränd – Spånga Kyrkväg får två nya övergångsställen väster och söder om korsningen. Ett befintligt övergångsställe på Krällingegränd öster om korsningen rustas upp och ett nytt övergångsställe anläggs vid vändplanen.

Den totala investeringsutgiften för projektet bedöms uppgå till ca 10 mnkr. Bedömd byggstart är våren 2025 med färdigställande vid årsskiftet 2025/2026.

I Stockholms stads budget för 2023 fick trafiknämnden uppdraget att ta ett helhetsgrepp om trafiksituationen kring Järvafältet. Kontoret har identifierat ett antal åtgärder för att förbättra trafiksituationen på Järvafältet och allmänhetens tillgänglighet till fältet. I samband med detta startades en utredning av gångstråket till Järvabadet. Syftet med utredningen är att utveckla en lösning som höjer komfort, trygghet och trafiksäkerhet för oskyddade trafikanter på fältets sträcka till Järvabadet. Beläggningen på sträckan ses över och även andra åtgärder för gångtrafikanter utreds. Utredningen av denna sträcka på fältet blir ett komplement till det pågående projektet med gångåtgärder på Krällingegränd och Spånga Kyrkväg men beslut fattas separat.

Kontoret föreslår att trafiknämnden beslutar om genomförande av projekt ”Gångåtgärder på Krällingegränd och Spånga Kyrkväg” till investeringsutgift av ca 10 mnkr.

Introduktion till projektet

Bakgrund

I Stockholms stads budget för 2023 fick trafiknämnden uppdraget att ta ett helhetsgrepp om trafiksituationen kring Järvafältet och begravningsplatsen i syfte att förbättra allmänhetens tillgång samt minimera biltrafiken på fältet. I budgeten för 2024 framgår att trafiknämnden ska fortsätta arbetet med ett helhetsgrepp på trafiksituationen kring Järvafältet.

Figur 1. Översikt. Sträckan med föreslagna åtgärder markeras med röd färg. Den gröna sträckan är under utredningen

Kontoret har identifierat ett antal åtgärder för att förbättra trafiksituationen på Järvafältet och allmänhetens tillgänglighet till fältet. Bland åtgärderna finns förbättrad gångvägvisning, nya gångkopplingar från framförallt södra Järva, förslag på förstärkta och tillgängliga kopplingar på fältet för gång och cykel med hårdgjorda ytor, begränsningar av motorfordonstrafikens angränsningsvägar och möjliga parkeringar.

Den delen av fältet som ligger i Stockholms stad angränsar till stadsdelarna Kista, Husby, Akalla i norr och Tensta, Rinkeby i söder, och tillhör Järva stadsdelsområde.

I juni 2024 godkände trafiknämnden inriktningsbeslut för projektet ”Gångåtgärder på Krällingegränd och Spånga Kyrkväg”. Samtidigt godkändes även ett förslag till inriktning för fortsatt planering av tillgänglighetsåtgärder för gång- och cykeltrafikanter på Järvafältet, mellan Krällingegränd och Järvabadet, som underlag för ett kommande genomförandebeslut på delegation.

Mål och syfte

Syftet med projektet är att förbättra framkomligheten och säkerheten för gångtrafikanter genom att anlägga gångbanor på Krällingegränd och Spånga Kyrkväg. Projektet utgår från inriktningen i stadens gångplan för att flera ska kunna, vilja, veta och våga gå. Projektet svarar mot målet att förbättra tillgängligheten till Järvafältet för gångtrafikanter söderifrån genom att anlägga nya gångbanor på sträckorna som idag saknar infrastruktur.

Befintlig situation

Krällingegränd är en cirka 120 meter lång lokalgata som förbinder Tensta med Järvafältet. Gatan är sex meter bred och saknar gångbana mellan Spånga Kyrkväg och vändplanen. Söder om gatan finns en bensinstation och Syrianska kyrkan, medan norra sidan rymmer en parkering och en elnätstation. Gatan fungerar som en återvändsgata med låga trafikflöden.

Figur 2. Krällingegränd västerifrån

Öster om vändplanen fortsätter Krällingegränd genom ett parkområde under Hjulstavägens bro och ansluter till en grusväg på Järvafältet. Gångbanan på denna sträcka är två meter bred. På sommaren används vägen flitigt av besökare till Järvabadet, inklusive biltrafik till den säsongparkering som byggdes 2023.

Figur 3. Målpunkter och planerade projekt i närområdet

Krällingegränd och Spånga Kyrkväg utgör även länk mellan närmaste busshållplatser och Järvabadet. Efter E18 övergår vägen till grus på Järvafältet och gångbana saknas, vilket medför blandtrafik på cirka 300 meter till Järvabadets parkering. Kontoret

utreder även denna sträcka. I närområdet finns det flera populära målpunkter som till exempel Eggeby gård och fritidsträdgårdar.

Krällingegränd är ansluten till cykelinfrastrukturen på Järvafältet, som inkluderar både primära cykelstråk och huvudcykelnät, vilka studeras för utveckling enligt stadens cykelplan.

Spånga Kyrkväg mellan Krällingegränd och Hjulstavägen är 60 meter lång och elva meter bred. Sträckan trafikeras av cirka 4 000 fordon per dygn och saknar gångbanan på västra sidan. På östra sidan finns det 2,5 meter bred gångbana.

Figur 4. Spånga Kyrkväg söderifrån

Både Spånga Kyrkväg och Krällingegränd är skyltade till 40 km/timme. Korsningen Krällingegränd-Spånga Kyrkväg saknar övergångsställen.

Det finns pågående planer och projekt i direkt anslutning till den utredda sträckan.

Figur 5. Planerade bebyggelsen längst med utbredningsområdet

Väster om Spånga Kyrkväg planeras flerbostadshus med 130 lägenheter, medan det öster om Spånga Kyrkväg planeras en ny restaurang, vilket sannolikt kommer att öka trafikflödet. Samordning mellan projekten pågår.

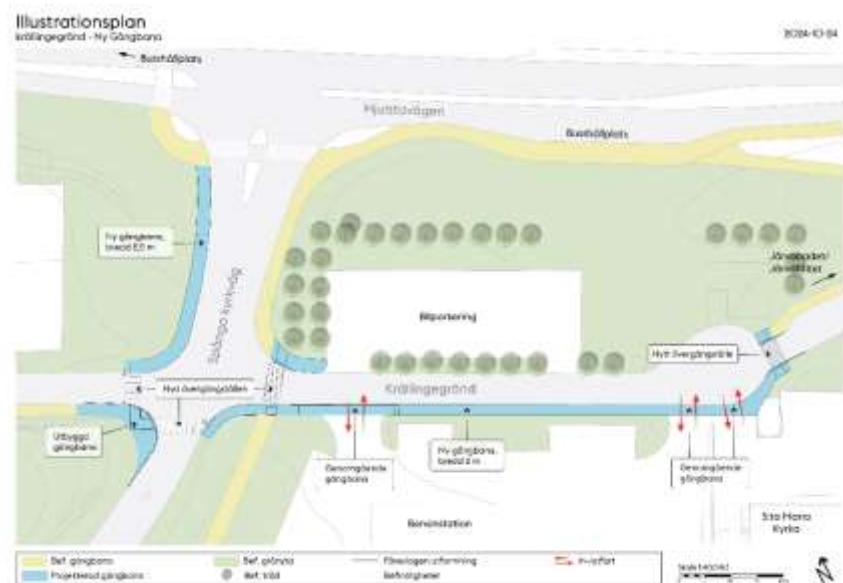
Ärendets beredning

Ärendet har beretts av trafikkontoret tillsammans med stadsbyggnadskontoret och exploateringskontoret.

Åtgärdsförslag

Projektets innehåll

Förslaget innebär att en 120 meter lång och två meter bred gångbana anläggs på södra sidan av Krällingegränd inom den gröna remsan som tillhör staden. Gatans bredd påverkas inte av förslaget och kantstenen blir kvar.

Figur 63. Illustrationsplan med föreslagna åtgärder. En större upplösning finns i Bilaga 1.

Infarterna till verksamheterna föreslås få genomgående gångbanor med sänkt kantsten. Ett nytt övergångsställe vid vändplanen ska leda gångtrafikanter från södra sidan av Krällingegränd till den befintliga gångbanan i parkstråket. Gångpassagen öster om Spånga Kyrkväg rustas upp och tillgänglighetsanpassas.

Ett nytt 2,5 meter bred gångstråk planeras längs västra sidan av Spånga Kyrkväg, där gångbana saknas. Stråket kopplas till ett befintligt övergångsställe vid Hjulstavägen.

Figur 7. Visionsbild med de nya åtgärderna

Väster och söder om korsningen anläggs nya tillgänglighetsanpassade övergångsställen.

Avvägningar

I inriktningsbeslutet föreslogs gångbanan på Spånga Kyrkväg vara två meter bred, med ett mindre intrång i kvartersmark. Projektets ambition var dock att bredda gångbanan ytterligare, till minst två och en halv meter, likt gångbanan på andra sidan Spånga Kyrkväg. Denna lösning medförde ytterligare intrång i kvartersmark, vilket fastighetsägaren har accepterat. Gångbanan var planerad att inrymmas i det framtida exploateringsprojektet, men trafikkontoret ser en fördel i att båda gångbanorna byggs samtidigt.

Konsekvenser

De studerade åtgärdsförslagen bedöms ge positiva konsekvenser för gående och cyklister samt uppfylla projektmålen. Ett särskilt fokus har lagts på konsekvenser med avseende på framkomlighet, trafiksäkerhet, tillgänglighet, trygghet och jämställhet.

Framkomlighet

Området är under en utveckling, vilket medför en ökning av bil-, gång- och cykeltrafikanter i området. De nya gångbanorna ökar kontinuiteten i områdets gångsystem samt förbättrar kopplingen och framkomligheten till Järvafältet. Framkomligheten till hållplatserna på Hjulstavägen förbättras också.

Även de tre nya övergångsställena bidrar till en förbättrad framkomlighet i korsningen och i vändplanen.

Trafiksäkerhet

Utformningsförslaget innebär en förbättring för gångtrafikanter utmed sträckan. Gående får separata ytor vilket ökar trafiksäkerheten och tryggheten.

Tillgänglighet

Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning är Stockholms stads styrdokument för att nå stadens mål om ett Stockholm som är tillgängligt för alla och där personer med funktionsnedsättning är fullt delaktiga på jämlika villkor som alla andra utan diskriminering. Projektet beaktar tillgänglighetsperspektivet genom att säkerställa att personer med funktionsnedsättning kan förflytta sig, vistas på och använda de nya gångbanorna och även alla fyra tillgänglighetsanpassade övergångsställen. Samtidigt förbättras även tillgängligheten till Järvafältet.

Jämställdhet och trygghet

Åtgärderna inom detta projekt bedöms även vara positiva ur ett jämställdhetsperspektiv.

Kvinnor anpassar sina resval mer utifrån upplevelser av otrygghet än män. Genom en förbättrad belysning längs med de nya gångbanorna ökas trygghet, vilket gör att flera kvinnor väljer att promenera i området.

Miljö

Projektet har undersökt om det föreligger behov av åtgärder för att reducera risken för översvämning, men kan konstatera att det inte finns någon skyfallsproblematik.

Tidplan och genomförande

Tidplan

Under 2024 har bygghandling och förfrågningsunderlag tagits fram. Upphandling av entreprenör sker via trafikkontoret. Bedömd byggstart är våren 2025 med färdigställande ca till årsskiftet 2025/2026.

Aktivitet	2024	2025	2026
Genomförandebeslut (TN och ev. KF)	X		
Projektering	X		
Upphandling		X	
Entreprenad		X	X

Trafik under byggtiden

Projektet förväntas ha en lokal trafikpåverkan under byggtiden. Spånga Kyrkväg är mer trafikerad än Krällingevärd men bedömningen är att störningarna blir hanterbara eftersom gatan har tre körfält på sträckan, vilket ger tillräckligt med utrymme för att bibehålla dubbelriktad trafik.

Ekonomi och finansiering

Investering

Trafiknämnden fattade inriktningsbeslut för projektet i juni 2024. Projektets totala investeringsutgift uppskattades till 10 mnkr.

Projektets totala investeringsutgift beräknas även i genomförandebeslutet till 10 mnkr. Hittills har 1,0 mnkr bokförts i projektet för utredning, planering och intern tid. Kommande övriga utgifter avser framförallt byggledning och entreprenad. I totalutgiften ingår även risk och indexpåslag.

Sammanfattning	Tidigare nedlagt (mnkr)	Kommande utgifter (mnkr)	Totalt (mnkr)
Utredning och projektering	0,7	0,6	1,3
Byggansvarigkostnader inkl. byggledning och risk	0,3	2,5	2,8
Entreprenad		5,4	5,4
Index		0,5	0,5
Summa utgifter	1,0	9,0	10,0

Projektet redovisas inom framkomlighetssatsningen för gångvägar och inryms inom nämndens långsiktiga investeringsplan. Projektet har inga identifierade ej aktiverbara utgifter.

Trafikkontoret har sökt statlig medfinansiering via Länsplanen för projektet. Svar på ansökan kommer i slutet av 2024.

Driftkostnader

Projektet kommer medföra att asfalterade ytor ökar något jämfört med idag. Driftkostnaderna förväntas öka något då större ytor medför ökade kostnader för barmarksrenhållning.

Projektet beräknas medföra ökade kapitalkostnader med sammanlagt cirka 0,7 mnkr per år från och med 2027.

Kapitalkostnaderna, som avser avskrivningar med en genomsnittlig

preliminär avskrivningstid om cirka 20 år och intern ränta om 2,8 procent, minskar därefter successivt med gjorda avskrivningar.

Risk/Osäkerhet

I nordvästra hörnan av korsningen Krällingegränd-Spånga Kyrkväg finns det synliga bergpartier. När entreprenaden startas kan omfattningen av bergschakt bli större än det som har projekterats. Projektet har tagit höjd för denna risk i kalkylen.

Elkablar och telekablar ligger i gräsytan längs Krällingegränd där gångbanan ska byggas. I detta skede är det oklart hur djupt kablarna ligger. Det krävs en eventuell omläggning av el- och telekablar, vilket kräver en mer dyr och försiktig schakt. Detsamma gäller även belysningskablarna. Kontoret har tagit höjd för dessa osäkerheter i kalkylen.

Det kan förekomma ytterligare utgifter som är okända i nuläget. Kontoret hanterar denna risk genom ett ökat detaljeringspåslag i kalkylen.

Slut

Bilagor

1. Illustrationsplan